

NOVIOPOSTA

In dit nummer

Duitse postzegels met data matrixcode

Postzegelhandel tijdens de Tweede Wereldoorlog

Redactie:
J. Mulder
J. Spijkerman
J.M.A.G. Stroom

Fotografie:
W.A. v.d. Wagt

Basis ontwerp:
L. Thijsen

Illustraties:
vacature

Expeditie:
F. Piers
Tolhuis 35-17
6537 NN Nijmegen
Tel. 024-3444208

Data matrixcode

Afbeelding 8 Brief gefrankeerd met een postzegel met matrixcode

Sinds kort worden Duitse postzegels groter. Dat komt omdat ze voorzien zijn van een matrixcode. Meer daarover in het artikel op pagina 4.

Postzegelhandel tijdens de oorlog

Afbeelding 2a: Aangetekende brief met Germaanse Symbolen.

Tijdens de Tweede Wereldoorlog werden er ook postzegels verzameld en verhandeld. Een artikel over een handelaar uit Nijmegen vindt u op pagina 6.

Commissie Veilingen
M.H.A.M. Jochoms, 1e Colonjes 3b
6562 DL Groesbeek, tel. 024-3241542
philarinie@gmail.com

J. Cremers, jhpcremers@gmail.com

Rondzenddienst
Hoofd Rondzendingen
F. Wanders, Graafsestraat 6,
5371 CX Ravenstein, tel. 0486-412383,
Nederland@noviopost.nl

Administratie Rondzenddienst:
Geert Buitenhuis, tel. 024-8489034
adm-rondzenddienst@noviopost.nl.
Bankrekening
IBAN: NL71 INGB 000 2744133 t.n.v.
Filatelistenvereniging Noviopost

Aanleveren en afwikkelen Boekjes
F. Wanders, Graafsestraat 6,
5371 CX Ravenstein, tel. 0486-412383,
Nederland@noviopost.nl

Distributie wijkronzendingen:
J.J.M. Pierik, Kastanjelaan 2,
6581 PX Malden, Tel. 024-3771073
jopi6663@gmail.com

Distributie Nederland & Overzee:
F. Wanders, Graafsestraat 6,
5371 CX Ravenstein, tel. 0486-412383,
Nederland@noviopost.nl

Distributie Overige Gerichte Zendingen:
J. Bardoel, Schoutstraat 9,
6525 XR Nijmegen, tel. 024-3561969
secretaris@noviopost.nl

Ledenadministratie
J. Bardoel, Schoutstraat 9,
6525 XR Nijmegen, tel. 024-3561969
secretaris@noviopost.nl

Redactie Novioposta
J. Mulder,
redactie.novioposta@gmail.com

Nieuwtjesdienst Buitenland
A.J. Kolman, tel. 0486-473868
gajkolman@home.nl
IBAN: NL14 INGB 000 5552048 t.n.v.
Filatelistenvereniging Noviopost

Nederlandse FDC-dienst
Hiervoor kunt u privé contact opnemen met: H.J.W.H. de Vos,
Juno 113, 6661 JB Elst (Gld),
tel. 0481-848885.
foxphilately@post.com

Website: www.noviopost.nl

Beste leden van Noviopost

We staan aan het begin van een nieuw seizoen van onze vereniging (september 2021-augustus 2022). Laten we hopen dat de corona-pandemie ons niet weer dwars zit en 3 september onze eerste ledenavond kunnen houden. Alle leden worden van harte uitgenodigd om aanwezig te zijn, er een gezellige avond van te maken en enthousiast naar uitbreiding van hun verzameling te zoeken. Kortom te zorgen voor een nieuwe impuls na een lange periode van noodgedwongen leegte. *

Het is trouwens niet zo dat in die lange periode alle activiteiten van de vereniging stil lagen. De afleveringen van Novioposta zijn in de gebruikelijke regelmaat verschenen en zorgden voor artikelen en mededelingen.

De rondzendingen zijn ook doorgegaan en hebben een omzet gehad die slechts heel weinig minder was dan voorafgaande jaren. Dit ondanks de

terugloop van het aantal leden. De organisatie van de rondzendingen staat en nieuw materiaal komt binnen. Hierbij de oproep aan leden, die er nog geen gebruik van maken en overwegen te gaan deelnemen, zich op te geven bij Fred Wanders.

Naast de gerichte rondzendingen (o.a. Nederland, Engeland en Gebieden, Duitsland, Zwitserland, Scandinavië, Middellandse Zeegebied, Poststukken), kan ook aangesloten worden bij Wijkronzendingen (met gemengde samenstelling).

Fred Wanders kan je over de mogelijkheden inlichten en ook over het zelf samenstellen van rondzendboekjes om (overtollig) materiaal uit eigen verzameling kwijt te raken.

Een goed nieuw seizoen toegewenst!

Jan Bardoel
Secretaris

* PS : Raadpleeg de web-site bij twijfel over het doorgaan van de bijeenkomst.

Veelschrijver Herman Brusselmans ontkomt niet aan het volgen van de ontwikkelingen in de moderne communicatie en meldt ons in "Vergeef mij de liefde" (2000, 2e druk 2004) niet alleen dat hij de eerste zin misschien maar moet schrappen (blz. 5) en dat hij bij wijze van een goed uitgekende tijdmanipulatie ruim vierhonderd pagina's overslaat (blz. 505), maar ook:

'Ik kreeg alweer haar mailbox aan de lijn, nu niet meteen na de verbinding maar nadat de telefoon een keer of zeven was overgegaan.' (blz. 567)

**Nijmeegse
POSTZEGEL- &
MUNTENHANDEL**

van Welderenstraat 16
6511 MK Nijmegen
Postbus 1524
6501 BM Nijmegen
Tel./Fax 024 - 322 46 36

Geopend:
Dagelijks van
10.00-18.00 uur
Maandag gesloten
Donderdag
Koopavond
Zaterdag
Tot 17.00 uur

- POSTZEGELS
- MUNTEN
- BANKBILJETTEN
- OUDE ANSICHTKAARTEN
- BIDPRENTJES
- OUDE GRÁVURES

➡ www.muntenenpostzegels.nl
muntenenpostzegels@zonnet.nl

En alle soorten postzegel, munten
en prentbriefkaartbehoeften

Wijzigingen doorgeven

Vermeld altijd uw lidmaatschapsnummer.

Voor alleen de Rondzenddienst of de Nieuwtjesdienst: bij de betreffende hoofden.

Adreswijziging e.d.: schriftelijk of per e-mail bij de secretaris.
secretaris@noviopost.nl

Overlijden of bedanken voor het lidmaatschap: schriftelijk of per e-mail bij de secretaris.

secretaris@noviopost.nl

Bij bedanken eindigt het lidmaatschap tegen het einde van het verenigingsjaar (31 augustus) en er dient een opzegtermijn van tenminste een maand in acht genomen te worden.

Ledennieuws

De volgende leden hebben hun lidmaatschap m.i.v. 1 september opgezegd.

596 H. Geurts
695 W.F. de Graaf

Wijchen

In het najaar zijn de bijeenkomsten van de postzegelvereniging Wijchen op de volgende zondagen:

12 september
10 oktober
14 november
12 december
van 10:00 tot 13:00 uur.

De donderdagavond bijeenkomsten zijn op:

23 september
28 oktober
25 november
23 december
van 19:30 tot 22:00 uur.

De bijeenkomsten vinden plaats in Wijkcentrum Noorderlicht, Roerdompstraat 76 6601 DL Wijchen

Programma najaar 2021

Hoogstwaarschijnlijk gaan de bijeenkomsten na de vakantie weer van start. Dit is het vastgestelde programma.

Raadpleeg de website als u twijfelt of de bijeenkomsten inderdaad doorgaan.

- vrijdag 3 september, ledenbijeenkomst.
- dinsdag 14 september, middagbijeenkomst.
- maandag 20 september, regionale ruilavond.
- vrijdag 1 oktober, ledenbijeenkomst.
- dinsdag 19 oktober, middagbijeenkomst.
- maandag 25 oktober, regionale ruilavond.
- vrijdag 5 november, kijkavond grote veiling.
- zaterdag 6 november Grote veiling. Van 10:30 tot 12:00 bekijken kavels. Aanvang veiling 13:30.
- dinsdag 16 november, middagbijeenkomst.
- maandag 22 november, regionale ruilavond.
- vrijdag 3 december, bingo.
- dinsdag 14 december, middagbijeenkomst.
- maandag 20 december, regionale ruilavond.

Bij de (ruil)bijeenkomsten op dinsdag en maandag is elke liefhebber van postzegels welkom. De ledenavonden op vrijdag zijn evenwel alleen toegankelijk voor leden van Noviopost.

Let op !!! De middagbijeenkomsten en regionale ruilavonden zijn niet altijd op derde dinsdag of vierde maandag van de maand.

De middagbijeenkomsten vinden plaats in Wijkcentrum 'Titus Brandsma', Tweede Oude Heselaan 386, te Nijmegen (Postcode 6542 VJ) in zaal 12-A. (De zaal is open vanaf 13:30 uur.) van 14:00 uur tot 16:00 uur.

De avondbijeenkomsten zijn van 19:00 uur tot 22:00 uur in de O.C. Huisman Sporthal.

Zegel Vierdaagse

Dit jaar ging de Vierdaagse wederom niet door. Voor wie dat in zijn verzameling wil documenteren, kan terecht bij Nijmeegse Postzegel- & Muntenhandel. Hij heeft nevenstaande zegel in de verkoop voor de prijs van € 2,-. Een deel van de opbrengst gaat naar een goed doel. Koop daarom de zegel, ook als u geen Vierdaagse verzamelaar bent.

Voor het volgende nummer van Novioposta kan copy ingeleverd worden tot 1 november 2021.

Elke Duitse postzegel wordt uniek!

Op het gebied van mechanisering en automatisering heeft Deutsche Post een grote reputatie. Denk aan het postcodesysteem, internetfranking, loketstroken, en aan allerlei automaten voor het aanleveren en ophalen van postpakketten.

Veel van die ontwikkelingen gaan aan de traditionele postzegelverzamelaar voorbij, bijvoorbeeld omdat de codes die bij geautomatiseerde postverwerking gebruikt worden niet te zien zijn op losse postzegels. Of omdat bepaalde frankeermiddelen niet als echte postzegels beschouwd worden, zoals loketstroken, verzendetiketten, pakketzegels en zegelbeelden op postwaardestukken.

Vanaf begin februari is er iets veranderd: gewone Duitse postzegels worden voortaan voorzien van een matrixcode, die voor elk exemplaar van elke zegel uniek is. Op de losse postfrisse of gebruikte postzegels in uw album kunt u die code zien. Of u daar blij mee bent, is een tweede. Het uiterlijk van de Duitse postzegel wordt misschien interessanter, maar het wordt niet bepaald mooier.

Afbeelding 2: De eerste Duitse postzegel met de nieuwe matrixcode. Het thema is toepasselijk: "Digitale verandering, de postzegel wordt digitaal".

Matrixcode

Matrixcodes komen we in ons dagelijks leven regelmatig tegen. Het zijn patronen opgebouwd uit witte en zwarte vierkantjes die allerlei soorten informatie kunnen bevatten. Denk aan de QR-code op uw mobiele telefoon, die dient als vaccinatiebewijs. Bij grensovergangen of toegangspoorten van evenementen wordt deze code met een apparaat gescand (gelezen), waardoor duidelijk wordt wie u bent en dat u gevaccineerd bent of recentelijk een negatieve coronatest heeft ondergaan. Al die informatie is opgeslagen in dat blokjespatroon.

Afbeelding 1: Voorbeelden van Duitse postale coderingen van links naar rechts en van boven naar beneden: loketstrook, Infopost (geadresseerde partijenpost), persoonlijke postzegel, zegelbeeld van een Plusbrief-individueel, internetzegel, pakketzegel.

Om de informatie uit een matrixcode te halen, zijn twee dingen nodig: een scanner (leesapparaat) om de code te lezen en een vertaalprogramma om die code te ontcijferen. Vooral dat vertaalprogramma is van belang, want het verschilt per type codering. Om

bijvoorbeeld de QR-code uit een advertentie te ontcijferen, is een programma nodig dat die code omzet in een internetadres. Maar voor andere toepassingen zijn andere programma's nodig.

Afbeelding 3: Verpakking met tien zelfklevende postzegels "Digitale verandering", met de melding dat je de status van een zending en informatie over de postzegel met je mobielte kunt opzoeken.

Afbeelding 4: Postzegel "100 jaar AVUS".

Het nut voor de posterijen
Natuurlijk worden er in de automatische postverwerking al lang scanners gebruikt (om postcodes te lezen voor de sortering of om de voortgang van een zending te bepalen bij track-and-trace). De nieuwe matrixcode bevat echter geen informatie over datum, plaats, afzender of bestemming. Misschien vertelt de code wel iets over de fabricage van de zegel (drukker, productiedatum), maar dat is niet bekendgemaakt. Het is tijdens het verwerkingsproces ook niet van belang.

Het individuele nummer van elke zegel kan wel gebruikt worden. Dit Frankier-id is een reeks van 20 letters en cijfers en werkt als een echtheidskenmerk (is dit een bestaand nummer?) en als beveiliging tegen hergebruik (is dit nummer niet eerder gebruikt?). Voor die twee functies hoeft de code in het proces maar één keer gescand te worden.

Als de code tijdens het proces vaker gescand wordt, bijvoorbeeld op verschillende sorteercentra, kunnen de posterijen de verwerkingstijd van poststukken onderzoeken. In individuele gevallen heeft dat weinig zin (je weet tenslotte niet waar een poststuk vandaan komt en waar het heen moet), maar voor de statistiek kan het belangrijk zijn. Zo kan duidelijk worden wat de gemiddelde overbrengtijd van poststukken is tussen twee sorteercentra.

Afbeelding 5: Postzegel "Onweersbui".

Het nut voor de gebruiker
Wat heeft de gebruiker aan de nieuwe matrixcode op postzegels? Deutsche Post heeft de Post & DHL App ontwikkeld waarmee men de code kan scannen en bewaren. Nadat het poststuk

Afbeelding 7: Eerstedagstempels en machinestempels worden voortaan afgedrukt in blauwe inkt.

op de post gedaan is, kan de afzender de reis van het poststuk volgen. Dat wil zeggen: men kan zien in welk sorteercentrum het stuk zich bevindt en op welke datum het vermoedelijk bezorgd gaat worden. Of een poststuk werkelijk bezorgd is, wordt niet getoond. Daarvoor zou de postbode elke brief moeten scannen voordat hij hem bezorgt en dat gebeurt bij normale zendingen natuurlijk niet.

Het nut voor de verzamelaar

In Nederland is de Post & DHL App helaas niet beschikbaar. Dat is jammer, want dankzij de matrixcode is er voor postzegelverzamelaars extra informatie beschikbaar in de app. Van elke gescande postzegel wordt de achtergrond vermeld: uitgiftedatum, thema, ontwerper, serie. Dat aspect van de app kan men hopelijk ook toepassen op gebruikte, gestempelde postzegels. Wordt de matrixcode door het afstem-

pelen dan niet onleesbaar? Nee. Deutsche Post is op alles voorbereid en gebruikt sinds enige tijd blauwe stempeelinkt.

Meer informatie

Voor wie meer wil weten over de matrixcode, kan natuurlijk terecht op de website van de Deutsche Post, www.deutschepost.de/de.html. Daarnaast is er in het blad Philatelie van de Bond van Duitse Philatelisten een aantal artikelen verschenen in nummer 523, 525 en 526.

Met dank aan M. Westerfeld voor het sturen van de brief met matrixcode zegel (afbeelding 8 op de voorzijde).

Jacques Spijkerman

Afbeelding 6: Jubileumzegel "Sendung mit der Maus".

Hobby en handel in de oorlog

Hobby en handel gaan in moeilijke tijden gewoon door. Niet alleen tijdens de pandemie, maar ook gedurende de Tweede Wereldoorlog, zoals te zien is aan deze twee brieven.

De eerste brief werd in augustus 1943 aangetekend verstuurd door Philatelistisch Bureau I.L.V.P. uit de Hermelijnstraat naar een klant in Leiden. Briefftarief tweede gewichtsklasse 10 cent en aantekenrecht 10 cent maken samen 20 cent. Dat bedrag is voldaan met twee postzegels uit de Zeehelden-serie die eerder dat jaar was uitgekomen: 7½ cent rood De Ruyter en 12½ cent blauw Tromp (afb. 1).

Een mooi tijdsbeeld, zo'n brief. De Duitse bezetter had geen bezwaar tegen Hollandse zeehelden op postzegels, want die hadden nooit tegen Duitsland gestreden, maar des te vaker tegen de Duitse aartsvijand Engeland.

De aanduiding 'K. 1842' rechtsonder is typerend voor oorlogsdrukwerk. K-nummers zijn in 1941 ingevoerd op last van de Duitse bezetter, om de makers van drukwerk te kunnen achterhalen. Er bestaat een lijst van K-nummers *1, maar de drukkersnaam bij dit nummer is nog niet gevonden.

De tweede brief, ook aangetekend, werd in 1944 verstuurd naar Rotterdam door Postzegelhandel B.J. IN DEN BOSCH uit de Mariënburgschestraat. Briefftarief eerste gewichtsklasse 7½ cent en aantekenrecht 10 cent maken samen 17½ cent. De afzender koos voor de postzegel 2 cent donkerblauw Zwanen uit de serie Germaanse Symbolen (1943) en plakte daarvan 9 exemplaren. De halve cent overfranking zal afzender noch ontvanger gestoord hebben (afb. 2a).

Over B.J. in den Bosch als postzegelhandelaar heb ik niets kunnen vinden. Op Mariënburgschestraat 11 was in de jaren '30 een kunstschilder gevestigd met die naam *2 (afb 3), dus misschien was de handel in postzegels zijn nevenberoep. Hij had in elk geval een fraai stempel met zijn handtekening (afb. 2b, op voorkant van dit blad).

Afbeelding 1: Aangetekende brief met Zeehelden

Afbeelding 2b: Achterzijde brief met stempels van B.J. IN DEN BOSCH.

K ALLES	Bosch, B. J. in den, kunstschilder, Mariënburgschestraat 11.
	Bosch, H. J. N. in den, onder-machinist N. Sp., Tesselschadestraat 8.
	Bosch, J. in den, slager, Wintersoord 2.
	Bosch, J. A. in den, slager, Waalstraat 19.

Afbeelding 3: B.J. In den Bosch in het Nijmeegse Adresboek van 1936.

De winkel van het Philatelistisch Bureau is vermoedelijk enige tijd gesloten geweest, maar kort na de bevrijding van Nijmegen was hij weer open. Een advertentie uit De Gelderlander van december 1944 *3 meldt dat, met het oog op de bevrijders ook in het Engels (afb. 4).

Jacques Spijkerman

Noten

*1 <https://oorlogsleven.jimdofree.com/geschiedenis/het-dagelijks-leven/k-nummers>.

*2 Regionaal Archief Nijmegen, <https://studiezaal.nijmegen.nl>, Adresboek 1936.

*3 Regionaal Archief Nijmegen, <https://studiezaal.nijmegen.nl>, De Gelderlander van Zaterdag 16 december 1944.

Afbeelding 4: Advertentie Philatelistisch Bureau.

Bestuur

Voorzitter:

A.F. Buitenhuis, Tolhuis 20-30,
6537 LW Nijmegen, tel. 024-3449032
voorzitter@noviopost.nl

Secretaris:

drs. J.M.L.M. Bardoel, Schoutstr. 9
6525 XR Nijmegen, tel. 024-3561969
secretaris@noviopost.nl

Penningmeester:

vacature

wordt waargenomen door de voorzitter
IBAN: NL41 INGB 000 0575462 t.n.v.

Filatelistenvereniging NOVIOPOST
Administrateur (niet zijnde bestuurs-
lid):

T. Hoefnagel, Loeffenstraat 42
6576 DV Ooij, tel. 024-6631538
a.hoefnagel@upcmail.nl

Ledenwerving:

Mevr. Th.G. v. Hoogstraaten-v. Rijs-
wijk,
tel. 024-3550895

Hoofd Rondzendingen:

F. Wanders, Graafsestraat 6
5371 CX Ravenstein, tel. 0486-412383
Nederland@noviopost.nl

M. van den Berg, St. Annastr. 192 A,
6525 GW, Nijmegen, tel. 06-30698618
m.v.d.berg87@kpnplanet.nl

Pr-afdeling

vacature

Een vreemde reis

Bovenstaande kaart heeft een wat vreemde reis gemaakt. De kaart, gefrankeerd met een 5 cent zegel type Veth, werd in Den Haag afgestempeld op 13 oktober 1934 met een machinestempel. De kaart ging naar Batavia en kwam daar aan op 11 november 1934, zie aankomststempel en werd meteen teruggestuurd naar Utrecht in Nederland. Waarom deze omweg via Batavia? Denk daar maar eens over na. In het volgende nummer van Novioposta leest u de oplossing.

In tegenstelling tot de burlieke en antiklerikale passages in 'Omtrent Deedee' is het postale citaat idyllisch:

'Daarna zijn ze op reis gegaan, Deedee en zij. Heeft de familie de ansichtkaarten gekregen uit Griekenland? Ja, zeker. Welbedankt, Natalie. Ja, Griekenland is in de mode. Het is ook de moeite, met al die klassieke puinen en al. En ook heel oudheidkundig. En je rust er heerlijk uit.'

(Hugo Claus: 'Omtrent Deedee', Amsterdam, 1963 (20e druk 1958), blz. 12)

363
J. Mulder
Hazeleger 218
5431 HT Cuijk

Port Betaald
Port Payé
Pays-Bas

www.editoo.nl

Indien onbestelbaar retour: Tolhuis 35-17, 6537 NN Nijmegen

PARTNER IN
THE GLOBAL
PHILATELIC NETWORK

CORINPHILA

POSTZEGELS, MUNTEN EN PRENTBRIEFKAARTEN

VEILING 250-253

15-18 SEPTEMBER 2021

VOORFILATELIE WERELDWIJD
DE COLLECTIE CON FRANK

- SWAZILAND
- MASSON-STEMPELS 1809-1811
- FRANSE MILITAIRE POST IN NEDERLAND 1795-1813
DE COLLECTIE FRED BOOM

PROEVEN OVERZEESSE RIJKSDELEN
DE COLLECTIE KEES VLOT

- NEDERLAND 1852
- USA 1847-1940
- USA DUCK STAMPS GESPECIALISEERD
DE COLLECTIE HANS CAARLS

Type I en II in paar met velrand

Zwarte drukgang ontbrekend

CORINPHILA VEILINGEN BV
 AMSTELVEEN - NEDERLAND
INFO@CORINPHILA.NL
TEL. +31 - 20 - 624 97 40
WWW.CORINPHILA.NL

CORINPHILA AUCTIONEN AG
 ZÜRICH - ZWITSERLAND
WWW.CORINPHILA.CH

Hoofdsponsor

HIGHLIGHTS VAN DE SEPTEMBER 2021 VEILING

- **Nederland 1852, USA 1847-1940 en USA «Duck Stamps» gespecialiseerd** – De collectie Hans Caarls
- **Franse militaire post in Nederland 1795-1813, Masson-stempels 1809-1811 en Swaziland** – De collectie Fred Boom
- **Proeven Overzeese Rijksdelen** – De collectie Kees Vlot
- **Europa & Overzee, incl. Midden-Oosten, China Liberated Areas**
Voortafelatie wereldwijd – De collectie Con Frank
Postgeschiedenis Zeeland 1795-1815 – De collectie Kees de Baar

VRAAG VRIJBLIJVEND ONZE CATALOGUS AAN!